

Motion till riksdagen 2010/11:Kr231

av **Christian Holm (M)**

Arkeologiska utgrävningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändrade regler för utgrävningskostnader.

Motivering

Kulturminneslagen (1988:950) ska skydda och vårda Sveriges kulturmiljö och ansvaret ska enligt lagen delas av alla. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen har enligt lagen rätt att vidta de åtgärder som behövs för att skydda och vårda en fast fornlämning.

Fornminnen har en stor betydelse för vår förståelse för och kunskap om vår egen historia och kultur. Det finns ingen tvekan om att vi ska skydda och vårda våra fornlämningar. Däremot borde kostnader för undersökningar och utgrävningar inte belasta de företagare som avser att bygga eller bedriva verksamhet på sin egen mark.

Den som avser att uppföra en byggnad eller en anläggning eller genomföra ett annat arbetsföretag bör i god tid undersöka om någon fast fornlämning kan beröras av företaget och i sådana fall snarast samråda med länsstyrelsen. Om det krävs en särskild utredning för att ta reda på om en fornlämning berörs av arbetet kan emellertid företagaren komma att få stå för kostnaden. I de fall där det sedan tidigare finns en känd fornlämning kan företagare som avser att uppföra en byggnad eller annan anläggning tvingas att betala kostnaden för själva undersökningen och en eventuell flytt av fornlämningen. Även i de fall där företagaren fått bidrag från länsstyrelsen för att undersöka fornlämningen och där den arkeologiska undersökningen blir mer omfattande än beräknat riskerar den enskilde företagaren att få stå för merkostnaderna.

Företagare som bedriver verksamhet på sin egen mark hyser sannolikt stor respekt och förståelse för fornminnens betydelse för vårt svenska kulturarv och ställer säkert sin mark till förfogande för en arkeologisk undersökning.

Fel! Okänt namn på

Under denna tid kan dock markägaren inte disponera sin mark, vilket i sig är kostsamt. Att markägaren sedan kan komma att behöva bekosta utgrävningen är inte rimligt. Kostnaden för att både ställa sin mark till förfogande och att bekosta en arkeologisk utgrävning kan bli mycket hög för exempelvis en småskalig lantbrukare.

Extra kostnader förenade med undersökning, utredning och flytt av fornlämningar utgör således ett hinder för näringslivet och landsbygdsutvecklingen. I exempelvis Värmland finns ett stort antal företagare som bedriver verksamhet på sin egen mark och i vissa delar av länet finns ett stort antal kända fornlämningar. Det innebär att värmländska markägare vid byggnation på den egna marken, som i vissa fall går ut på att utöka markägarens verksamhet, riskerar att utsättas för oförutsedda och avsevärda kostnader.

Dessa regler medför således inte bara stora oförutsedda kostnader för de företagare som träffar på fornminnen på sin mark. Reglerna öppnar också för att det tummas på regelverken och försvårar upprätthållandet av ett livskraftigt näringsliv. Ett sunt näringsliv och bevarandet av fornlämningar utgör två av samhällets viktiga fundament, vår historia och vår framtid. En ekonomisk konflikt mellan dessa intressen bör undvikas. Regeringen bör därför se över reglerna för utgrävningskostnader.

Stockholm den 21 oktober 2010

Christian Holm (M)